

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра
Філософії

«Затверджую»

Завідувач кафедри

«28» червня 2022 р.

Розробник силабуса

Шифр Спеціальності 193	Назва спеціальності, освітньої програми Геодезія та землеустрій Інженерна геодезія	Сторінка 1 з 5
-------------------------------------	---	-----------------------

/ Іван ЧОРНОМОРДЕНКО /

/ Андрій ШАРИПІН /

СИЛАБУС Психологія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: вибіркова дисципліна (ВД)
2) Навчальний рік: 2022/2023
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 19 АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 193 Геодезія та землеустрій, ОП «Інженерна геодезія»
8) Статус освітньої компоненти: вибіркова
9) Семестр: 8
11) Контактні дані викладача: Шарипін Андрій Вікторович кандидат філософських наук, доцент https://www.knuba.edu.ua/kafedra-filosofii-vykladachi_kafedry/ e-mail: sharypin.av@knuba.edu.ua
12) Мова викладання: Українська
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «Соціологія», «Філософія», «Етика»
14) Мета курсу: теоретико-методологічне знайомство із основними психологічними системами, провідними психологічними школами, основними тенденціями та напрямками розвитку психології; забезпечення психологічної підготовки менеджерів, управлінців різної ланки, формування чи розвинення їхньої психологічної управлінської культури, створення необхідних передумов для теоретичного розуміння та практичного застосування найважливіших проблем сфери управління.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	РН2 - Організувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.	Проміжний та підсумковий контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК01 ЗК03 ЗК08 ЗК09 ЗК13

Шифр Спеціальності 193	Назва спеціальності, освітньої програми Геодезія та землеустрій Інженерна геодезія	Сторінка 2 з 5
-------------------------------------	---	-----------------------

2.	РН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.	Проміжний та підсумкового контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ЗК03 ЗК08 ЗК09 ЗК13
3.	РН5 - Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.	Проміжний та підсумкового контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК01 ЗК03 ЗК08 ЗК09 ЗК13

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю	
денна	18	18	-	Реферат	54	залік
Сума годин:				90		
Загальна кількість кредитів ECTS				3		
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				30 год. - денна		

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ:

від філософських витоків досучасних психологічних шкіл та напрямів

Тема 1. Донаукова психологія. Вплив філософії на психологію.

Дослідження внутрішнього всесвіту. Послання богів. Відкриття розуму. Попередники психологічного знання в античності: Алкмеон, Протагор, Демокрит, Гіппократ, Сократ, ідеалізм Платона, реалізм Аристотеля. Коментатори і компілятори елліністичної доби: Теофраст, Епікурейці, Скептики, Стоїки. Римські запозичення: Сенека, Епіктет, Гален, Плотін. Отці церкви та прилаштування психологічних знань до нових вірувань: Тертулліан, Святий Августин, Фома Аквінський

Тема 2. Засновники нової науки.

Протопсихологи. Раціоналісти: Декарт і картезіанці, Спіноза. Емпірики: Гоббс, Локк, Берклі, Юм. Школа емпіризму-асоціанізму: Девід Хартлі, Томас Рід, Джеймс і Джон Мілль. Німецький нативізм: Лейбніц, Кант. Фізикалісти: Месмер, Галль. Психологія в німецьких університетах. Вплив фізіології на психологію: Мюллер, Гельмгольц, Вебер, Фехнер. Нова психологія: Вундт, Еббінгауз, Brentano, Штумпф, вюрцбургська школа психології. Структуралізм Тітченера. Функціоналізм. Вплив ідей Дарвіна і Гальтона. Виникнення і розвиток функціоналізму: Спенсер, Джемс, Д'юї, Гарвей Керр і Роберт Вудвортс. Спадщина функціоналізму і прикладна психологія.

Тема 3. Біхевіоризм. Гештальтпсихологія. Психоданаліз.

Біхевіоризм. Попередній вплив зоопсихології: Торндайк, Павлов, Бехтерев. Програма Уотсона і її критика. Необіхевіоризм. Операціоналізм Толмена, Гатрі, Халла, Скіннера. Теорія соціального навчання і когнітивний виклик: Бандура, Роттер. Внесок біхевіоризму у розвиток психології. Етологія Конрада Лоренца. Гештальтпсихологія. Фі-феномен. Вертхеймер, Коффка, Кюлер. Протистояння між гештальтпсихологією і біхевіоризмом. Теорія поля Курта Левіна. Критика «гештальту». Внесок гештальтпсихології у розвиток психології. Психоданаліз. Витоки: дослідницький метод Фрейда. Система Фрейда. Відступники: Ганна Фрейд, Юнг, Адлер, Хорні. Наслідувачі: Олпорт, Мюррей, Еріксон. Сучасний стан психоданалітичних традицій.

Практичне заняття 1. Гештальтпсихологія

Тема 4. Гуманістична і когнітивна психологія.

Психологічні школи в історичній ретроспективі. Гуманістична напрямок: Маслоу, Роджерс. Доля гуманістичної

психології. Когнітивний рух в психології: Міллер, Найссер. Свідомість, сприйняття, увага, когнітивний розвиток. Генетична епістемологія Жана Піаже. Когнітивна нейронаука і проблема штучного інтелекту. Природа когнітивної психології.

Практичне заняття 2. Психоаналіз

Тема 5. Сучасні системи психології. Еволюціоністи і адаптивісти.

Розкол психології. Персоналістична психологія. Еволюціоністи. Соціальна психологія. Психологія сприйняття. Вивчення мотивації і емоцій. Когнітивісти. Психотерапевти. Причинність і сучасні системи психології. Органоцентричні, енвіроцентричні, соціоцентричні, децентричні системи. Стисла характеристика інших систем: суспільна психологія, прямий реалізм, екологічна психологія, еволюційна психологія, енвіроментальна психологія, епігенетична психологія.

Практичне заняття 3. Гуманістична психологія

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 6. Психологія менеджменту як галузь знань, сфера практичної діяльності та навчальна дисципліна

Поняття "психологія управління" і "психологія менеджменту". Значення психології для формування особистості керівника. Психологічні вимоги до менеджера. Психологічні "профілі" вітчизняних керівних кадрів. Основні психологічні вимоги до менеджера. "Секрети" працевлаштування. Прийом на роботу. Як побудувати бесіду Використання професіограм і психограм при доборі кадрів

Практичне заняття 4. Феномен успішного керівництва

Тема 7. Психологічний феномен керівництва. Успіх керівництва

Типологія стилів керівництва. Індивідуальні стилі керівництва. Принципи і прийоми керівництва, особливості стосунків. Феномен керівництва. Типи менеджерів в американській діловій культурі. Психологічна спадщина "номенклатури". Типи керівників у практиці вітчизняних ділових стосунків. Успіх керівництва. Залежність успіху від стилю керівництва. Якості і риси керівника, що досягає успіху. Причини неуспішного керівництва. Підвищення ефективності праці. Інтеріоризація стимулу в мотив. Мотиви праці

Практичне заняття 5. Психологія ділового спілкування

Тема 8. Психологія ділового спілкування та психологічний клімат

Загальні правила поведінки із керівництвом. Особливості стосунків із заступниками "Тяжкі боси" і стратегія поведінки з ними. Техніка ведення ділових індивідуальних бесід. Мистецтво слухати і схилити до своєї думки. Техніка ведення ділових переговорів. Невербальна комунікація в практиці ділових стосунків. "Дерево" конфлікту як процесу. Характер, причини і способи розв'язання конфліктних ситуацій у виробничих колективах. Причини ділових і міжособистісних конфліктів Наслідки конфліктних ситуацій. Західні моделі прогнозування і розв'язання конфліктних ситуацій. Активне соціальне навчання

Практичне заняття 6. Конфліктні ситуації у колективі та шляхи їх подолання

Тема 9. Психологічний імідж організації.

Порівняльний аналіз японської, американської та вітчизняної моделей управління: реалізація потреб як рушій активності персоналу. Японські "гуртки якості" як форма управління і контролю. Гештальтпсихологія для практики іміджології. Імідж організації. Зовнішній вигляд організації, стиль роботи її керівництва

Практичне заняття 7. Психологічний імідж організації

Практичне заняття 8. Психологія управління як сфера практичної діяльності

Практичне заняття 9. Стилi керівництва

Контрольна робота:

Реферат. Орієнтовна проблематика

1. Донаукова психологія. Попередники психологічного знання в Античності
2. Донаукова психологія. Попередники психологічного знання у Середні вікі
3. Донаукова психологія. Психологічне знання у Новий час
4. Нова психологія: Вундт, Еббінгауз, Brentano, Штумпф,
5. Вюрцбургська школа психології
6. Теорія соціального научіння і когнітивний виклик: Бандура, Роттер
7. Внесок гештальтпсихології у розвиток психології

8. Психоаналіз. Учні та відступники Фрейда
9. Гуманістична напрямок у психології
10. Психологія управління як галузь психологічної науки. Предмет і об'єкт психології управління. Завдання психології управління.
11. Структура, функції та основні категорії психології управління.
12. Методологія і методи психології управління. Історія і сучасний стан розвитку психології управління.
13. Становлення і розвиток зарубіжної психології управління.
14. Становлення і розвиток вітчизняної психології управління.
15. Особистість у психології управління.
16. Психологія особистості керівника.
17. Психологія організації в управлінні.
18. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації.
19. Особливості групового прийняття рішень.
20. Психологічна структура управлінської діяльності.
21. Класифікація функцій управління.
22. Соціально-психологічні особливості управління.
23. психологія управління людськими ресурсами.
24. Особливості здійснення набору та розподілу працівників в організації.
25. Психологічні особливості освіти і навчання працівників в організації.
26. Здійснення кар'єри працівниками організації.
27. Теорія соціалізації та її значення в організації.
28. Психологічні особливості формування управлінських кадрів.
29. Психологічні аспекти мотивації працівників.
30. Задоволеність працею працівників організації.
31. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання.
32. Особливості прояву професійного стресу у працівників організації.
33. Вияви синдрому «професійного вигорання» у працівників організації.
34. Особливості здійснення комунікацій в організації.
35. Психологія ділового спілкування в управлінні.
36. Зміст поняття «лідерство».
37. Лідерство працівників організації.
38. Можливості впровадження організаційних зміни.
39. Особливості психологічного супроводу розвитку організації.
40. Психологія управління рекламною діяльністю організації та її співробітників.
41. Поняття «стиль керівництва».
42. Види та типи стилів керівництва.
43. Авторитарний, демократичний, ліберальний стиль керівництва.
44. Поняття «організаційна культура».
45. Соціально-психологічний клімат в організаціях.
46. Зміст понять «соціально-психологічний клімат» та «організаційна культура».
47. Організаційний клімат.
48. Стрес та стресори в організаціях.
49. Поняття «професійний стрес».
50. Психологічні дослідження професійного стресу в організаціях.
51. Баланс між особистим та професійним життям.
52. Структура та моделі синдрому «професійного вигорання».
53. Психогігієна професійної діяльності в організаціях.
54. Особливості розвитку кар'єри працівників освітніх організації.
55. Поняття «кар'єра».

56. Основні види та етапи здійснення професійної кар'єри в організації.
57. Типологізація кар'єри.
58. Взаємозв'язок понять «інновації» та «організаційні зміни».

18) Основна література:

Підручники:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В.Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.
3. Павелків Р. В. Загальна психологія: підручник / Павелків Р.В. - К.: Кондор, 2012. – 576с.
4. Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
5. Ходаківський С. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с.

Навчальні посібники:

6. Копець Л.В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Копець Л.В. – К.: Вид дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.
7. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: Навч. посіб. – К., 2000. – 510 с.
8. Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління: посібник. – К.: Академвидав, 2003.
9. Психологія діяльності та навчальний менеджмент: Навч. посіб. / М. В. Артюшина, Л. М. Журавська, Л. А. Колесніченко та ін.; За заг. ред. М. В. Артюшиної. — К.: КНЕУ, 2008. — 336 с
10. Цимбалюк І.М. Психологія управління. – К.: Професіонал, 2008. – 623 с.
11. Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління: посібник. – К.: Академвидав, 2003.
12. Роменець В.А., Маноха І.П. Історія психології ХХ століття: Навч. посіб./ Вст. Ст. В. О. Татенко, Т. М. Титаренко. - К.: Либідь, 2010. - 992 с.

19) Додаткові джерела:

13. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посіб. - 2-ге вид., допов. І М'ясоїд П.А. -К.: Вища шк., 2001.-487 с.
14. Панок В. Основи практичної психології: Підручник І В. Панюк, Т.Титаренко, Н. Чепелева // — К.: Либідь, 1999. — 536с.
15. Загальна психологія. / За заг. ред. С. Д. Максименка. Підручник. -Вінниця: Нова книга, 2004. - 704 с
16. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. — 4-те вид., стереотип. - К.: Либідь, 1999. — 632 с.

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання		Підсумковий контроль	Сума
Відвідування лекцій	Оцінка контр. роботи		
30	30	40	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Умовою допуску до здачі іспиту є захист курсової роботи та відвідування лекційних занять. З поважної причини (хвороба чи інші обставини непереборної сили) відвідування лекційних занять може бути замінено на виконання реферату за темою лекційного заняття для врахування балів у підсумковому контролі.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1809>